

แนวทางการจัดการเรียนรู้พลศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ:
กรณีศึกษาโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์

GUIDELINES FOR PHYSICAL EDUCATION LEARNING MANAGEMENT FOR STUDENTS WITH
SPECIAL NEEDS: CASE STUDIES OF THE WELFARE EDUCATION SCHOOLS *

นางสาวนันทวัน วงษ์ประเสริฐ **

Nantawan Wongprasert

อ.ดร.รุ่งระวี สมะวรรณนะ ***

Dr. Rungrawee Samawathdana, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นในการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา กับครูพลศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้พลศึกษา 3) เพื่อนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้พลศึกษาของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ โดยเป็นการวิจัยแบบผสมผสาน คือ เชิงปริมาณ เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็น กับหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ทั่วประเทศ 50 โรงเรียนๆ ละ 1 คน และครูพลศึกษา 100 คน โรงเรียนละ 2 คน แบบสอบถามได้รับคืนกลับมาร้อยละ 92 จากทั้งหมด 150 ฉบับ เชิงคุณภาพเป็นการสัมภาษณ์ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา 5 คน และครูพลศึกษา 5 คน รวม 10 คน จาก 5 ภูมิภาค เครื่องมือการวิจัยได้รับการตรวจสอบค่าความตรง IOC ที่ระดับ .96 และความเที่ยงครอนบาคแอลฟาที่ .98

ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดการเรียนรู้พลศึกษาในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้านสถานศึกษา ด้านครูพลศึกษา ด้านผู้เรียน สภาพปัญหาโดยภาพรวมพบว่า มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย ขณะที่ความต้องการจำเป็นในทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สภาพปัญหาด้านสถานศึกษา พบว่าอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา กับครูพลศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้พลศึกษา พบว่า ทั้งภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) แนวทางการจัดการเรียนรู้พลศึกษา ด้านสถานศึกษา ควรมีการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอในการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและสื่อการเรียนรู้ ด้านครูพลศึกษา ควรมีการจัดอบรมครูพลศึกษาในเรื่องของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านผู้เรียน ควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา และเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

* งานวิจัยได้รับทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์สำหรับนิสิตจากบัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

** นิสิตมหาบัณฑิตสาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: qk_kik@hotmail.com

*** อาจารย์ประจำสาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: Rungrawee.Sa@chula.ac.th

ISSN 1905-4491

Abstract

The purposes of this research were: 1) to study state problems and needs in physical education learning management at Welfare Education Schools; 2) to compare the opinions related to state problems in physical education learning management between the head department of Health and Physical Education Learning Area and the physical education teachers; 3) to propose the learning management guidelines of physical education in Welfare Education Schools. This study was a mixed method research. The instrument in quantitative methodology used a questionnaire to investigate the opinions of each head department from all the 50 Welfare Education Schools in Thailand and 100 physical education teachers – two from each school. 92% from 150 questionnaires were returned. The qualitative method utilized was interviews with five of the heads of department and five physical education teachers with the total of 10 from five regions. The research instruments were valid (IOC = .96) and reliable (Cronbach = .98). The results were as follows: 1) the physical education learning management in the schools comprised three aspects: the schools, the teachers and the learners. The overall state problems were at least level while the overall needs were at a high level. For each aspect, it was found that state problems in schools was at the high level while all aspects of needs were at the high level; 2) the comparison of the opinions between the head department and the teachers showed no significant differences in all aspects at the .05 level; 3) the guidelines of physical education learning management found that the school should provide adequate budget for managing the learning facilities and medias, the teachers should provide teacher training in the teaching process, and learners should encourage learners to participate in learning management and focus on a learner-centered learning style.

คำสำคัญ: พลศึกษา/การจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษา/โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์

KEYWORDS: PHYSICAL EDUCATION/PHYSICAL EDUCATION LEARNING
MANAGEMENT/WELFARE EDUCATION SCHOOL

บทนำ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ โดยในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ ระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ ซึ่งกลุ่มสุขศึกษาและพลศึกษา เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นในการให้ความรู้ ทักษะและเจตคติในการสร้างเสริมสุขภาพพลานามัยของตนเอง และผู้อื่น รวมถึงการป้องกันและปฏิบัติต่อสิ่งต่างๆ ที่มีผลต่อสุขภาพอย่างถูกวิธี และทักษะในการดำเนินชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ดังที่ Bucher (1975 อ้างถึงใน วรรณท์ วัฒนจินดา, 2544) ได้กล่าวว่า วิชาพลศึกษา เป็นการศึกษาแขนงหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับการศึกษาแขนงอื่นๆ คือ เป็นวิชาที่ส่งเสริมให้บุคคลได้มีพัฒนาการทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม โดยมีกิจกรรมพลศึกษา ซึ่งได้เลือกเฟ้นแล้วเป็นอย่างดี เป็นสื่อที่จะทำให้คนเกิดการเรียนรู้ และวรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) ได้กล่าวว่า วิชาพลศึกษาเป็นวิชาหนึ่งที่มีความสำคัญในการที่จะพัฒนาผู้เรียนเป็นคนที่สมบูรณ์ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และได้มีการบรรจุไว้ในหลักสูตรของโรงเรียนทุกระดับชั้นตั้งแต่อนุบาล ถึงมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปแล้วว่ากิจกรรมพลศึกษาเป็นกิจกรรมที่ใช้ร่างกายเป็นสื่อในการประกอบกิจกรรมต่างๆ และมีผลต่อการพัฒนาทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและ

สติปัญญา กิจกรรมพลศึกษามีส่วนในการตอบสนองความต้องการของเด็กในด้านการเคลื่อนไหว การเล่นเกม การออกกำลังกายเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อและพัฒนากล้ามเนื้อ ซึ่งจะส่งผลถึงบุคลิกภาพของเด็ก อีกทั้งยังสามารถปลูกฝังความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา มีคุณธรรม มีความเอื้อเฟื้อ และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข อันจะนำไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองของสังคม คุณลักษณะเหล่านี้สามารถเกิดขึ้นได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมในช่วงโมงพลศึกษาและโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน

อย่างไรก็ตามการจัดการเรียนรู้พลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องมีประสิทธิภาพ จึงจะสามารถพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนให้ได้ตามวัตถุประสงค์ของวิชาพลศึกษา แต่ในสภาพการณ์ปัจจุบันการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในโรงเรียนยังประสบปัญหาหลายประการ ดังงานวิจัยของ จตุรงค์ เหมรา (2536) พบว่า ปัญหาการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการเรียนขั้นพื้นฐาน คือ จำนวนครูพลศึกษาไม่เพียงพอ งานรับผิดชอบของครูพลศึกษามีมาก โรงเรียนพลศึกษาไม่เพียงพอ และขาดคู่มือประกอบการสอนวิชาพลศึกษา อีกทั้งงานวิจัยของ สุวพร แสงรักษา (2543) ได้วิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาเป็นครูที่ไม่มีวุฒิต่างพลศึกษา ได้รับการพัฒนาการเรียนการสอนพลศึกษาน้อย อุปกรณ์ สถานที่ไม่เพียงพอ ขาดความรู้และทักษะสำหรับเด็กพิเศษ สนามกีฬากลางแจ้งและสนามกีฬาในร่มไม่ได้มาตรฐาน

“การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ” (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2555) ด้วยเหตุนี้ทางรัฐบาลจึงได้จัดตั้งโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ขึ้น เพื่อให้เกิดความเสมอภาคทางการศึกษาแก่บุคคลดังกล่าว

โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของเด็ก ทั้งด้านสุขภาพอนามัย อาชีพ ความรู้ทั่วไป กฎหมาย คุณธรรม ศีลธรรม และจริยธรรม เพื่อให้มีทักษะในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างปกติสุข ในด้านหลักสูตรมีการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนตามกระทรวงศึกษาธิการโดยเน้นการส่งเสริมวิชาชีพ หลักสูตรทักษะการดำรงชีวิต มีการส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ทั้งด้านทักษะทางวิชาการ ด้านอาชีพ ด้านศิลปะ และด้านกีฬา

การจัดการเรียนรู้พลศึกษา ให้กับนักเรียนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นับว่ามีความสำคัญมากเพราะว่าเด็กจะได้ทำกิจกรรมพลศึกษา เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญาของเด็ก ทั้งยังมีส่วนในการตอบสนองความต้องการของเด็กในด้านการเคลื่อนไหว การเล่นเกม การออกกำลังกาย ซึ่งจะส่งผลต่อบุคลิกภาพของเด็ก อีกทั้งยังสามารถปลูกฝังความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา มีคุณธรรม มีความเอื้อเฟื้อ และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข อันจะนำไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองของสังคม

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งการศึกษาดังกล่าวจะทำให้ทราบข้อเท็จจริง เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนรู้พลศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นในการจัดการเรียนรู้พลศึกษาของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา กับครูพลศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้พลศึกษาของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้พลศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ: กรณีศึกษาโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์

นิยามศัพท์เฉพาะ

สภาพปัญหา หมายถึง สภาพความเป็นจริงในปัจจุบันที่เกิดขึ้นและเป็นอุปสรรค ที่มีผลเกี่ยวข้องกับจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษา ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสถานศึกษา 2) ด้านครูพลศึกษา 3) ด้านผู้เรียน

ความต้องการจำเป็น หมายถึง สิ่งที่จะทำให้เกิดขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้พลศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ: กรณีศึกษาโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสถานศึกษา 2) ด้านครูพลศึกษา 3) ด้านผู้เรียน

เด็กที่มีความต้องการพิเศษ หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งจำแนกเด็กด้อยโอกาสเป็น 10 ประเภท ได้แก่ 1) เด็กที่ถูกทอดทิ้งหรือเด็กกำพร้า 2) เด็กที่อยู่ในชนกลุ่มน้อย 3) เด็กที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์หรือโรคติดต่อร้ายแรงที่สังคมรังเกียจ 4) เด็กเร่ร่อน 5) เด็กที่ถูกทำร้ายทารุณ 6) เด็กที่มีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด 7) เด็กในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน 8) เด็กที่อยู่ในธุรกิจทางเพศหรือโสเภณีเด็ก 9) เด็กที่ถูกบังคับให้ขายแรงงานหรือแรงงานเด็ก 10) เด็กยากจน (มากเป็นพิเศษ)

แนวทางการจัดการเรียนรู้พลศึกษา โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ หมายถึง แนวทางการปฏิบัติที่ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ดำเนินการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ด้วยวิธีต่างๆ ที่แตกต่างกันไป เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนนั้นเกิดประสิทธิภาพสูงสุดของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสถานศึกษา 2) ด้านครูพลศึกษา 3) ด้านผู้เรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
ประชากร คือ ครูที่สอนพลศึกษาในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีจำนวนทั้งสิ้น 200 คน จาก 50 โรงเรียน
กลุ่มตัวอย่าง คือ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนละ 1 คน รวม 50 คน ได้จากการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) และครูพลศึกษา โรงเรียนละ 2 คน รวม 100 คน ซึ่งได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) รวมเป็นกลุ่มตัวอย่าง 150 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและวิธีการสร้างเครื่องมือ

2.1 แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นในการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน

1. ด้านสถานศึกษา
2. ด้านครูผู้สอนพลศึกษา
3. ด้านผู้เรียน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนรู้พลศึกษาแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open Ended)

2.2 แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบกึ่งโครงสร้าง สอบถามปัญหาและอุปสรรคการเรียนรู้อพลศึกษาในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ดำเนินการเป็นขั้นตอน มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

3.1 ศึกษาและสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นในการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากเอกสาร วารสาร หนังสือ วิทยานิพนธ์ บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

3.2 ศึกษาแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ จากรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำแนวคิดที่ได้จากการศึกษาและสำรวจมาประยุกต์ ปรับปรุงแล้วสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ขึ้นให้เหมาะสมครอบคลุมขอบเขตของการวิจัยและตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

3.3 นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจแก้ไขและปรับปรุงให้ถูกต้องและเหมาะสมก่อนนำไปหาคุณภาพเครื่องมือต่อไป

3.4 นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ตรวจพิจารณาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) แก้ไขข้อผิดพลาด หลังจากนั้นนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence; IOC) แล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือให้ถูกต้อง เหมาะสม ก่อนนำไปใช้ ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีค่าดัชนีเท่ากับ 0.96

3.5 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-Out) กับหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา และครูพลศึกษาในโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีความเที่ยงของแบบสอบถามเท่ากับ 0.98

3.6 ตรวจสอบแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ปรับแก้ไข ให้เป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

4.1 ขอหนังสือจากทางฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและแก้ไขแบบสอบถาม

4.2 นำหนังสือจากฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ส่งถึงผู้อำนวยการโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ เพื่อแจ้งวัตถุประสงค์ให้ทราบ และขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามถึงหัวหน้ากลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา ครูพลศึกษาโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีหนังสือขอความร่วมมือของผู้วิจัยไปด้วย โดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์

4.3 ให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งแบบสอบถามกลับคืนให้ผู้วิจัยทางไปรษณีย์

4.4 ถ้ามีโรงเรียนใดที่ส่งแบบสอบถามกลับคืนมาล่าช้า ผู้วิจัยจะส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ และส่งแบบสอบถามไปอีกครั้ง

4.5 ดำเนินการเก็บข้อมูลแบบสัมภาษณ์ โดยการสัมภาษณ์หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา และครูพลศึกษา ในระหว่างรอการรับคืนแบบสอบถาม ด้วยวิธีการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ (Enumeration by Telephone)

4.6 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนกลับมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล และค่าสถิติต่างๆ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ ช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้คือ

1. ค่าความเที่ยง (Reliability)
2. ค่าความตรง (Validity)
3. ค่าร้อยละ (Percentages)
4. ค่าเฉลี่ย (Mean)
5. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
6. วิเคราะห์ความแตกต่าง โดยใช้ค่า “ที” (t-test)

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สรุปผลแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ประกอบด้วย 3 ด้าน ด้านสถานศึกษา ด้านครูพลศึกษา ด้านผู้เรียน

1. ด้านสถานศึกษา โดยภาพรวมพบว่า สภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้พลศึกษา อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 2.50 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมากทุกข้อ ยกเว้นในเรื่องเกี่ยวกับหลักสูตร พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ความต้องการจำเป็นการจัดการเรียนรู้พลศึกษา อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 3.26 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตอนที่ 3 นำเสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้พลศึกษาของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์

1. ด้านสถานศึกษา มีดังนี้ 1) หลักสูตร ควรมีการจัดการบริการวัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน เช่น แผนการสอน แบบเรียนและสื่อการสอน ควรมีการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรให้สอดคล้องกับข้อมูลพื้นฐาน โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทั้ง 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ควรมีการจัดทำหลักสูตรต้นแบบเฉพาะสำหรับโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ที่ทุกโรงเรียนสามารถนำไปใช้ได้เหมือนกัน และควรมีจัดทำหลักสูตร โดยให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมตามสภาพแวดล้อมของโรงเรียน 2) งบประมาณ ควรมีการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอกับความต้องการของโรงเรียน เพื่อนำมาพัฒนาสถานที่ บำรุงรักษาสนาม อุปกรณ์ และจัดหาอุปกรณ์ เพื่อนำมาจัดกิจกรรมให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน ตลอดจนครอบคลุมถึงการจัดโครงการต่างๆ เพื่อพัฒนาครูพลศึกษา และผู้เรียน โครงการส่งเสริมนันทกีฬา ทั้งด้านการฝึกฝนและการเข้าร่วมแข่งขันกีฬา 3) สิ่งอำนวยความสะดวก อุปกรณ์และสถานที่ ควรมีอุปกรณ์แต่ละชนิด และสิ่งอำนวยความสะดวก ให้เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานและเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้พลศึกษาตลอดจนการทำกิจกรรมพลศึกษา ควรมีการจัดหางบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์กีฬาเพิ่มเติมโดยให้ชุมชน/องค์กรภาครัฐและเอกชนมีส่วนร่วม

2. ด้านครูพลศึกษา แนวทางการจัดการเรียนรู้พลศึกษา เป็นสิ่งสำคัญที่ครูพลศึกษาจะต้องคำนึงถึงหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ และการวัดการประเมินผล มีดังนี้ 1) หลักสูตร ครูพลศึกษาต้องศึกษา วิเคราะห์หลักสูตรให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้เหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละช่วงวัย ควรมีการจัดทำเนื้อหารายวิชาให้สอดคล้องกับผู้เรียน และมีการจัดทำแผนการเรียนรู้แบบบูรณาการ 2) กระบวนการจัดการเรียนรู้ ครูพลศึกษา ควรมีความรู้ความเข้าใจในการเชื่อมโยงการจัดการเรียนรู้ การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ที่ครอบคลุมวัตถุประสงค์ และเนื้อหาของการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ ควรมีการใช้เทคโนโลยีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสถานการณ์และเนื้อหาวิชา เช่น E-learning และควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางพลศึกษาที่เหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละช่วงวัย การจัดการชั้นเรียน ครูพลศึกษามีส่วนช่วยในการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน ควรมีการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน เช่น สนามกีฬา อุปกรณ์กีฬา และควรมีการทำข้อตกลง กฎ ระเบียบ วินัย ในการเรียนระหว่างครูกับผู้เรียน เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยสร้างความสนใจในการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ตลอดจนช่วยสร้างความมีระเบียบวินัยให้แก่ผู้เรียนและบรรลุตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ 3) การวัดการประเมินผลเป็นจุดประสงค์หลักในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ครูพลศึกษาควรดำเนินการประเมินเพื่อตรวจสอบความรู้ ทักษะเดิมของผู้เรียน เพื่อนำไปสู่การวางแผนการจัดการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงพัฒนาการ และความแตกต่างของผู้เรียน และนำผลการประเมินมาปรับแนวทางการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับสภาพของผู้เรียน ซึ่งการวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ควรมีการวัดประเมินผล ก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน ตลอดจนประเมินผลตามสภาพจริงและอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นครูพลศึกษาจึงต้องเร่งพัฒนาตนเองให้เข้าใจและสามารถจัดทำหลักสูตร วิธีการสอน และเทคนิคการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาและตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อจะได้ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนทุกๆ ด้าน

3. ด้านผู้เรียน มีดังนี้ 1) พุทธิพิสัย ผู้เรียนควรมีความรู้เรื่อง กฎ กติกา และวิธีการเล่นง่ายๆ มีความเข้าใจวิธีการเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกาย และสามารถอธิบายทักษะการเล่นกีฬาต่างๆ ได้

2) จิตพิสัย ควรปลูกฝังผู้เรียนให้เห็นความสำคัญของวิชาพลศึกษาเทียบเท่ากับวิชาอื่นๆ ผู้เรียนควรแสดงออกถึงการมีมารยาทในการดู การเล่น และการแข่งขัน ด้วยความมีน้ำใจนักกีฬา 3) ทักษะพิสัย ควรส่งเสริมผู้เรียนให้ออกกำลังกาย เล่นกีฬา เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ โดยนำหลักการของทักษะกลไกมาใช้ได้อย่างถูกต้อง และควรส่งเสริมผู้เรียนให้เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิชาพลศึกษา เช่น กีฬาสีของโรงเรียน หรือกิจกรรมชมรมกีฬา ตลอดจนครูพลศึกษาควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา และเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการอภิปรายใน 3 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้พลศึกษาของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ จากผลการสอบถามปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนรู้พลศึกษาของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ทั้ง 3 ด้าน คือ 1.ด้านสถานศึกษา 2.ด้านครูพลศึกษา 3.ด้านผู้เรียน ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ด้านสถานศึกษา แสดงให้เห็นว่า สภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้พลศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ: กรณีศึกษาโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ โดยรวมพบว่า มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก ยกเว้นในเรื่องเกี่ยวกับหลักสูตร พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ จัดกิจกรรมพลศึกษาตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ และจัดกิจกรรมพลศึกษาตามพร้อมและความเหมาะสมของแต่ละโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดโครงการสอนพลศึกษาควรคำนึงถึงสภาพการณ์ ดินฟ้า อากาศ และปัจจัยอื่นๆ ในสังคม ความต้องการจำเป็นในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับมาก ดังที่ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ให้เป็นไปตามความมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาพลศึกษา ที่กำหนดตามความเหมาะสมของสถานที่ อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวก นอกจากนี้ผลการวิจัยพบว่า จำนวนอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในโรงเรียนมีไม่ครบทุกกิจกรรมที่สอน และไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน เพราะการจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษานั้น นอกจากครูผู้สอนและผู้เรียนแล้วยังต้องอาศัยอุปกรณ์ต่างๆ ให้มีความพร้อมและความเหมาะสมกับกิจกรรมแต่ละประเภท หากไม่มีอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมพลศึกษาจะทำให้การจัดการเรียนรู้พลศึกษามีประสิทธิภาพลดลง ซึ่งสอดคล้องกับ สมคิด ชิตประสงค์ (2521) ได้กล่าวไว้ว่า อุปกรณ์ต้องมีความเหมาะสมกับสภาพ และขนาดของผู้เรียนเพื่อช่วยในการฝึกสัมฤทธิ์ผล และ วิจิตร ศรีสอาน (2518) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนจะประสบผลสัมฤทธิ์สูงสุดถ้าผู้สอนรู้จักนำเอาอุปกรณ์มาช่วยในการสอน รวมถึงที่ ศิริมาศ ไทยวัฒนา (2522) ได้กล่าวไว้ว่า ถ้ามีจำนวนอุปกรณ์มาก ก็เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนสนใจเรียนและตั้งใจฝึกหัดทักษะมาก ในทางตรงกันข้ามถ้ามีอุปกรณ์น้อยไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน นักเรียนก็อาจจะขาดความสนใจและเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน

2. ด้านครูพลศึกษา แสดงให้เห็นว่า สภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้พลศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ: กรณีศึกษาโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ โดยรวมพบว่า มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย เนื่องจากครูผู้สอนพลศึกษาได้จัดการเรียนรู้พลศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในการจัดการเรียนรู้พลศึกษาครูผู้สอนพลศึกษาควรจัดการเรียนรู้พลศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดไว้ ตามความ

เหมาะสมของแต่ละโรงเรียน สอดคล้องกับ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) มีวิสัยทัศน์คือ มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับ เอลิมชัย ขำแก้ว (2547) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก ปีการศึกษา 2546 ผลการวิจัยพบว่า ด้านผู้สอนและการสอน ครูพลศึกษาและนักเรียนมีความคิดเห็นว่าการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากและมีปัญหาการเรียนการสอนอยู่ในระดับน้อย และสอดคล้องกับ อัสรี สะอิดี (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การนำเสนอโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาของ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย ผลการวิจัยพบว่าด้านการสอนพลศึกษาควรมี ดังนี้ หลักสูตรที่กำหนดไว้มีความเหมาะสมกับพัฒนาการนักเรียนแต่ละช่วงวัย กิจกรรมพลศึกษามีความหลากหลายและเหมาะสมต่อนักเรียน กิจกรรมทางพลศึกษาที่กำหนดไว้ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนานักเรียนด้านระเบียบวินัย มีน้ำใจนักกีฬา และมีคุณธรรมจริยธรรม มีครูที่มีวุฒิทางพลศึกษา ปลุกฝังให้นักเรียนเห็นความสำคัญของวิชาพลศึกษา ความต้องการจำเป็นการจัดการเรียนรู้พลศึกษา อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนจำเป็นอย่างยิ่งต้องมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ถ้าครูผู้สอนไม่เข้าใจในหลักสูตร ก็จะส่งผลให้การจัดการเรียนรู้พลศึกษานั้นไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ เพราะการจัดการเรียนรู้พลศึกษามีมากกว่าทักษะกีฬา ทักษะการเคลื่อนไหว ก็คือคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545) ได้กล่าวถึงความสำคัญของพลศึกษาไว้ว่า พลศึกษาเป็นการศึกษาที่ส่งเสริมพัฒนาการในทุกๆ ด้าน โดยใช้กิจกรรมพลศึกษาที่เหมาะสมเป็นสื่อทำให้เกิดสมรรถภาพทางกายและจิตใจ โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติด้วยตนเองอย่างเต็มใจ ควบคู่ไปกับการให้ความรู้และปลุกฝังคุณธรรม จริยธรรม ดังนั้น ผู้วิจัยเห็นว่า ครูผู้สอนควรมีเทคนิคการสอน วิธีการสอน และเข้าใจในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนจึงจะสามารถวางแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการผู้เรียนได้อย่างครบถ้วน ซึ่งสอดคล้องกับ Eby (1998) ได้กล่าวว่า เทคนิคและทักษะการสอนของครูล้วนมีอิทธิพลต่อบรรยากาศในชั้นเรียนได้ทั้งสิ้น การสร้างแรงจูงใจ การแปรเปลี่ยนความสนใจ การเปลี่ยนกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายจะทำให้เด็กไม่เบื่อเมื่อเทียบกับการที่ครูใช้วิธีการสอนแบบเดียวเป็นระยะเวลายาวนานจนเกินไป เช่น การใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย ทำให้เด็กอาจเรียนรู้ได้ไม่เท่ากับที่ครูตั้งใจจะสอนเพราะเด็กเกิดความเบื่อหน่ายไม่สนใจเรียน

3. ด้านผู้เรียน สภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้พลศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ: กรณีศึกษาโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์โดยรวมพบว่า มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย สอดคล้องกับ เอลิมชัย ขำแก้ว (2547) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก ปีการศึกษา 2546 ผลการวิจัยพบว่า ด้านผู้เรียน ครูพลศึกษาและนักเรียน มีความคิดเห็นสอดคล้องกันคือสภาพการดำเนินการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลางและมีปัญหาการเรียนการสอนอยู่ในระดับน้อย ความต้องการจำเป็นการจัดการเรียนรู้พลศึกษา อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

มีความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับมาก เนื่องจากการจัดการเรียนรู้พลศึกษา มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ตลอดจนสามารถพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนให้ได้ตามวัตถุประสงค์ของวิชาพลศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2527) ได้กล่าวว่า การพลศึกษาเป็นการศึกษาที่สำคัญส่วนหนึ่งของหลักสูตร ในการที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้มีการเจริญเติบโตและมีการพัฒนาตามจุดหมายปลายทางที่โรงเรียนได้วางไว้ การพลศึกษาอาจจะกล่าวได้ว่า “เป็นกระบวนการศึกษาอย่างหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีการเจริญงอกงามและมีพัฒนาทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม โดยอาศัยกิจกรรมพลศึกษาที่ได้เลือกเฟ้นแล้ว เป็นสื่อกลางของการเรียนรู้” การพลศึกษาในระบบโรงเรียนนั้น จุดมุ่งหมายสำคัญประการหนึ่งก็คือ ต้องการให้เด็กมีความเข้าใจและออกกำลังกายเป็นกิจนิสัยในชีวิตประจำวัน

ประเด็นที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา กับครูพลศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการเรียนรู้อุปสรรคของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้พลศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ: กรณีศึกษาโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา และครูพลศึกษา โดยรวมพบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา และครูพลศึกษา มีบริบทเดียวกันคือ อยู่โรงเรียนประจำ ซึ่งมีสภาพแวดล้อมที่ไม่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงทำให้สภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้พลศึกษา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับ วรนนท์ วัฒนจินดา (2544) กล่าวว่า ผู้บริหารและครูพลศึกษามีความเกี่ยวข้องกันมีลักษณะการทำงานใกล้ชิดกับการอยู่โรงเรียนประจำ การอยู่สภาพแวดล้อมเหมือนกันตลอดเวลา จึงทำให้มองปัญหาที่เกิดขึ้นไปในแนวทางเดียวกัน และ วรนนท์ วัฒนจินดา (2544) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการดำเนินการโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกองการศึกษาสงเคราะห์ กรมสามัญศึกษา ผลการวิจัยพบว่า เมื่อเปรียบเทียบปัญหาการจัดการดำเนินการโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนระหว่างผู้บริหารและครูพลศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ประเด็นที่ 3 เพื่อนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้พลศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ: กรณีศึกษาโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ จากที่กล่าวมาทั้งหมดในประเด็นที่ 1 และ 2 แนวทางการจัดการเรียนรู้พลศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ: กรณีศึกษาโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีดังนี้ 1.ด้านสถานศึกษา โดยส่วนใหญ่ในแต่ละโรงเรียน จะมีการเตรียมความพร้อมและวางแผนในการจัดทำหลักสูตร โดยให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมตามสภาพแวดล้อมของโรงเรียน เนื่องจากโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เป็นโรงเรียนประจำ สถานที่ในการจัดการเรียนรู้พลศึกษานั้น ส่วนใหญ่มีเพียงพอต่อความต้องการในการใช้งานและเพียงพอสำหรับผู้เรียน แต่ในเรื่องของวัสดุและอุปกรณ์กีฬาไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้พลศึกษา เพราะอุปกรณ์เกิดการชำรุดนอกจากนี้ในเรื่องงบประมาณควรมีการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อความต้องการของโรงเรียน ไม่ว่าจะสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา เช่น มีอุปกรณ์กีฬาให้เพียงพอต่อกิจกรรมและจำนวนนักเรียน มีเทคโนโลยีเป็นสื่อในการสอนเพื่อให้นักเรียนมีประสิทธิภาพในการเรียนมากขึ้น สอดคล้องกับ จรัส ชนิษฐ์น้อย (2540) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและแนวทางการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนชาวเขา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน ผลการวิจัยพบว่า แนวทางที่ต้องการพัฒนาด้านอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาและผู้บริหารโรงเรียน ส่วนใหญ่มีสภาพปัญหาและต้องการ

พัฒนาเกี่ยวกับขนาดของสนามกลางแจ้งที่ใช้ในการเรียนการสอน เช่น สนามฟุตบอล สนามวอลเลย์บอล ไม่ได้มาตรฐานรวมถึงปัญหาและความต้องการพัฒนาเกี่ยวกับขนาดและจำนวนสถานที่ในร่มที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา เช่น โรงฝึกพลศึกษาและหอประชุม และสอดคล้องกับ อดิศักดิ์ พงษ์ลี (2550) ได้ทำงานวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการเรียนการสอนพลศึกษา ช่วงชั้นที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2547 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าปัญหาด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด เพราะในปัจจุบันนี้ นักเรียนได้ให้การยอมรับในเรื่องการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ รวมถึงสถานที่สิ่งอำนวยความสะดวกไว้คอยบริการให้กับนักเรียนได้อย่างเพียงพอ ซึ่งทำให้การเรียนการสอนวิชา พลศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และมีความสุขในการเรียน เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมในการเรียนการสอนดีขึ้น และมีประสิทธิภาพดีด้วย 2.ด้านครูพลศึกษา ครูพลศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตร วิธีการสอน และเทคนิคการสอน ถึงแม้ว่าวิชาพลศึกษาจะเป็นวิชาที่เน้นการปฏิบัติมากกว่าทฤษฎีก็ตาม ถ้าครูพลศึกษาไม่มีความรู้ ความเข้าใจมากพอในการจัดทำหลักสูตร ทางโรงเรียนควรจะมีการส่งครูพลศึกษาเข้าอบรมเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนรู้พลศึกษา การใช้สื่อและเทคโนโลยีต่างๆ และการวัดและประเมินผล เพื่อให้ครูพลศึกษาจะได้มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ พลศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชั้นเรียน ดังที่ ธีธัญญรัตน์ บัวพันธ์ (2547) ได้กล่าวว่า การส่งครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรกับหน่วยงานต่างๆ นั้น เป็นสิ่งที่ดีมาก เพราะการใช้หลักสูตรให้บรรลุเป้าหมายนั้นบุคคลที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้หลักสูตรประสบความสำเร็จ คือ ครูผู้สอน เพราะครูถือเป็นปัจจัยที่สำคัญในการนำหลักสูตรไปใช้ เป็นผู้แปลงหลักสูตรไปสู่กระบวนการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนโดยตรง การที่ครูมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรจึงเป็นสิ่งที่สำคัญมาก ซึ่งสอดคล้องกับ ภิญโญ สาร (2526) ได้กล่าวว่า ครูหรือบุคลากรของโรงเรียน แม้จะมีความสามารถดีแต่เพียงใดก็ตามถ้าเวลาผ่านไปนานๆ บรรดาความรู้ ความชำนาญ ย่อมอ่อนลงไปเป็นธรรมดา การให้ครูหรือบุคลากรได้เข้ารับการอบรมเป็นสิ่งจำเป็น น่าสนับสนุนทุกวิถีทาง เพื่อพัฒนาครูให้เข้มแข็ง ทันสมัย และทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และครูพลศึกษาควรมีวุฒิการศึกษาทางพลศึกษาโดยตรง เพื่อให้การจัดการเรียนรู้พลศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น 3.ด้านผู้เรียน ควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา และเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดจุดมุ่งหมาย กิจกรรมและวิธีการเรียนรู้ ได้คิดเอง ปฏิบัติเอง ได้เรียนรู้ด้วยตนเองรวมทั้งร่วมประเมินผล การพัฒนาการเรียนรู้อตามศักยภาพ ความต้องการ ความสนใจ และความถนัดของแต่ละคน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550) กระบวนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นได้ดี ถ้าผู้เรียนมีโอกาสคิด ทำ สร้างสรรค์ โดยที่ครูช่วยจัดบรรยากาศการเรียนรู้ จัดสื่อ และสรุปสาระการเรียนรู้ร่วมกัน และครูผู้สอนควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ในด้านความสามารถทางสติปัญญา อารมณ์ สังคม ความพร้อมของร่างกาย และจิตใจ และสร้างโอกาสให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่อง (อมรวิรัช นาคทรพร, 2546) สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้กล่าวว่า ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกับครูและผู้ปกครอง เพื่อให้การเรียนรู้เป็นไปตามความต้องการของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนสามารถลงมือปฏิบัติจริง โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถสรุปองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง จนกระทั่งนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้เพื่อการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ครูพลศึกษา ควรได้รับการอบรมเรื่องกระบวนการจัดการเรียนรู้พลศึกษา เพื่อให้เข้าใจหลักสูตร และสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กระทรวงศึกษาธิการ
2. ครูพลศึกษา ควรมีวุฒิทางพลศึกษา เพื่อให้กระบวนการจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษามี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3. โรงเรียนควรสนับสนุนงบประมาณทางพลศึกษาเพิ่มเติม เพื่อให้ผู้เรียนจะได้มีความสนใจวิชา พลศึกษามากขึ้นและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดียิ่งขึ้น
4. แนวทางการจัดการเรียนรู้พลศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ: กรณีศึกษาโรงเรียน ศึกษาสงเคราะห์ สามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมตามความต้องการของผู้เรียนแต่ละโรงเรียน เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้พลศึกษาสำหรับโรงเรียนของตนเองได้

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- จตุรงค์ เหมรา. (2536). *สภาพและปัญหาการสอนพลศึกษาในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาพลศึกษา ภาควิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จรัส ขนิษฐน้อย. (2540). *สภาพและแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนชาวเขา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เฉลิมชัย ขำแก้ว. (2547). *สภาพและปัญหาการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก ปีการศึกษา 2546*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธัญญรัตน์ บัวพันธ์. (2547). *การศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ช่วงชั้นที่3 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาคณิตศาสตร์ ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภิญโญ สาธร.(2526). *หลักการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: คุรุสภา.
- วรนนท์ วัฒนจินดา. (2544). *สภาพและปัญหาการจัดดำเนินการโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนสังกัด กอง การศึกษาสงเคราะห์ กรมสามัญศึกษา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาพลศึกษา ภาควิชา พลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรศักดิ์ เพียรชอบ. (2527). *หลักการสอนพลศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- วรศักดิ์ เพียรชอบ. (2548). *รวบรวมบทความเกี่ยวกับ ปรัชญา หลักการ วิธีการสอนและการวัด เพื่อประเมินทางพลศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิจิตร ศรีสอาน. (2518). *หลักการอุดมศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช.
- ศิริมาส ไทยวัฒนา. (2522). *กิจกรรมพลศึกษาในโรงเรียนประถม*. กรุงเทพมหานคร: โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม.
- สมคิด ชิตประสงค์. (2521). *หลักการสอนพลศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2545). *แนวทางการวัดและประเมินผลในชั้นเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). *การพัฒนาผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจ*. กรุงเทพมหานคร: ครูสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *แนวทางการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2555). *แผนพัฒนาการจัดการศึกษาสงเคราะห์ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2555-2559)*. สืบค้นวันที่ 10 กรกฎาคม 2556, จาก <http://special.obec.go.th/Support/55-59.pdf>
- สุวพร แสงรักษา. (2543). *สภาพและปัญหาการสอนพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาพลศึกษา ภาควิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อดิศักดิ์ พงษ์ลี. (2550). *สภาพและปัญหาการเรียนการสอนพลศึกษา ช่วงชั้นที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2547*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อมรวิชัย นาครทรรพ. (2546). *รายงานสถานการณ์การศึกษาไทยต่อสาธารณชนปี 2546: ผ่านปมปฏิรูป*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- อัสรี สะอีดี้. (2554). *การนำเสนอโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาของ 3 จังหวัด ชายแดนภาคใต้*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

Eby, J.W. (1998). *Reflective planning, teaching, and evaluation: K-12*. Ohio: Prentice hall.